

Παρέμβαση Κώστα Σημίτη

14.04.1995

Η εισήγηση του Ε.Γ. αποτελεί ένα πλαίσιο διαλόγου. Το πλαίσιο αυτό χρειάζεται συμπλήρωση και συγκεκριμενοποίηση σε ορισμένες κατευθύνσεις για να οδηγηθούμε σε μία Συνδιάσκεψη η οποία θα θίξει και θα λύσει πραγματικά προβλήματα και δεν θα είναι μια ανώφελη διαδικασία εκτόνωσης. Θα αναφερθώ σε έξη σημεία, τα οποία στην εισήγηση είτε δεν αναφέρονται είτε δεν αναφέρονται με σαφήνεια. Σημεία κεντρικά για την ανασυγκρότηση του ΠΑΣΟΚ.

- 1. Η Σύνδεση του Κόμματος με την Κοινωνία.** Ο ενεργός πολίτης, ο πολίτης που επιδιώκει συμμετοχή και ευθύνη, που συναισθάνεται τα κοινωνικά προβλήματα και θέλει την αντιμετώπισή τους δεν συμμετέχει στην οργάνωση, έχει αποστασιοποιηθεί. Πρέπει να τον εντάξουμε στην προσπάθειά μας. Οι σημερινές, προσανατολισμένες στη νομή της εξουσίας, κομματικές οργανώσεις πρέπει να μετατραπούν σε οργανώσεις πολιτών συνδεδεμένες με την κοινωνία. Η οργάνωση βάσης ειδικών στόχων (επιστημονικών, τοπικών, πολιτιστικών, οικολογικών κ.λ.π.) και η σύνδεση με οργανώσεις και κινήματα που δραστηριοποιούνται για κοινωνικά προβλήματα είναι βήματα σ' αυτή την κατεύθυνση.
- 2. Η επεξεργασία της πολιτικής μας.** Η αναντιστοιχία προγραμμάτων και πολιτικής είναι συνέπεια του ότι τα λεγόμενα προγράμματά μας δεν πέρασαν από το κόσκινο μιάς συνολικής επεξεργασίας, στην οποία συμμετέχουν, πέρα από τους άμεσα εμπλεκόμενους στο πρόβλημα, και εκείνοι που μπορούν να αναδείξουν και άλλα σημεία ιδιαίτερης σημασίας όπως το οικονομικό κόστος ή τις διεθνείς υποχρεώσεις. Οι θέσεις μας είναι κατά κανόνα αποτέλεσμα προτάσεων των αμέσως ενδιαφερομένων και έχουν κριτήριο τα στενά τους συμφέροντα. Η λύση είναι μια άλλη λειτουργία, οργάνωση και ρόλος της Κ.Ε. Η εισήγηση προτείνει οριακές μόνο αλλαγές στη λειτουργία της Κ.Ε. Πρέπει να είμαστε πιο ριζοσπαστικοί.
- 3. Η ποιότητα των στελεχών μας.** Κανένα κοινωνικό σύστημα ή υποσύστημα-κόμμα δεν μπορεί να επιβιώσει στο χρόνο χωρίς μέριμνα αναπαραγωγής του στελεχιακού του δυναμικού. Η σχολή στελεχών, η επιμόρφωση, οι ανοιχτές συζητήσεις, η αξιολόγηση της προσπάθειας των όσων έχουν θέσεις ευθύνης παραμένουν πάντα επαγγελίες.
- 4. Η Λειτουργία της Κοινοβουλευτικής Ομάδας.** Η αντίληψη του συγκεντρωτισμού διαπνέει σήμερα την όλη οργάνωση της Κ.Ο. Το αποτέλεσμα είναι να μή διαβουλεύεται και να μήν επεξεργάζεται πολιτική παρά σε περιορισμένο βαθμό. Χρειάζονται άλλοι κανόνες. Τον καθοριστικό λόγο στην όλη οργάνωση και λειτουργία της Κ.Ο. οφείλει να έχει το Προεδρείο, που η ίδια εκλέγει.

5. Η Περιφερειακή διάσταση. Οι τομείς της Κ.Ε. αποδείχτηκαν ως τα κατ' εξοχήν όργανα συγκεντρωτικών λειτουργιών. Η εικόνα τους είναι η εικόνα ενός επιλεγμένου από την πλειοψηφία του Ε.Γ. εκτελεστικού μηχανισμού. Οι τομείς της Κ.Ε. θα πρέπει να ανασυγκροτηθούν με βάση τις αρχές της περιφερειακής αποκέντρωσης και της οριζόντιας διασύνδεσης των περιφερειακών οργανώσεων. Η ζωή έχει δημιουργήσει, ανεξάρτητα από το αθηναϊκό κέντρο, δίκτυα οικονομικά, πολιτιστικά, κοινωνικά. Είναι εξωπραγματικό να τα αρνούμαστε σε πολιτικό επίπεδο.

6. Το ενιαίο κέντρο άσκησης πολιτικής. Οι νέες ρυθμίσεις του καταστατικού για το Ε.Γ. δεν βελτίωσαν τη λειτουργία του. Το πρόβλημα του Ε.Γ. δεν είναι οργανωτικό αλλά κατ' εξοχήν πολιτικό. Δεν πρόκειται να λυθεί όσο δεν επικρατήσει η πολιτική βούληση να είναι το αποφασιστικό πολιτικό όργανο, να υπάρχει στενή σύνδεση και συνεργασία μεταξύ Προέδρου και Ε.Γ. και να μήν υπάρχουν άλλες παράλληλες και στην πράξη υπέρτερες του Ε.Γ. εξουσίες. Πρέπει να υπάρξει το ενιαίο κέντρο διαμόρφωσης και εφαρμογής πολιτικής.

Αιτία της σημερινής δυσλειτουργίας ήταν και είναι ένας συγκεντρωτισμός που οδηγεί σε υπερεξουσίες της κορυφής και στην ελαχιστοποίηση του ρόλου και της συμμετοχής εκείνων που δεν εντάσσονται στην ηγετική ομάδα. Ο συγκεντρωτισμός αυτός δημιουργεί ένα κλίμα ματαιότητας πρωτοβουλιών και νέων ιδεών. Επιβάλλει τη συμμόρφωση. Οδηγεί στην αδιαφορία. Πρέπει να τον ξεπεράσουμε.

Για να επιτύχει τη μεταλλαγή το ΠΑΣΟΚ θα πρέπει:

- Να επιδιώξει τη συμμετοχή της πλειοψηφίας των πολιτών που θέλουν μια δημοκρατική και σοσιαλιστική οργάνωση της κοινωνίας στη δράση του.
- Να συνδεθεί με τα κοινωνικά κινήματα και τους κοινωνικούς φορείς που έχουν κοινές επιδιώξεις.
- Να προωθήσει την κινητικότητα των στελεχών και ιδεών, την αξιοκρατία, την ελαστικότητα μορφών οργάνωσης και δράσης.
- Να κατοχυρώσει τη δημοκρατία στην οργάνωσή του και την ανεμπόδιστη λειτουργία των οργάνων του σύμφωνα με τους κανόνες του καταστατικού.